

Rapport 2007:76

Arkeologisk förundersökning

Nya belysningsstolpar utefter Vistvägen och Högdalsgatan

Intill RAÄ 407
Vimanshäll 1:1, Österberga 1:1
Linköpings stad och kommun
Östergötlands län

Kjell Svarvar

Nya belysningsstolpar utefter Vistvägen och Högdalsgatan

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	4
Områdesbeskrivning.	4
Syfte	4
Metod och dokumentation	4
Resultat	4
Referenser	6
Tekniska uppgifter.	7

Ö S T E R G Ö T L A N D S L Ä N S M U S E U M
A V D E L N I N G E N F Ö R A R K E O L O G I

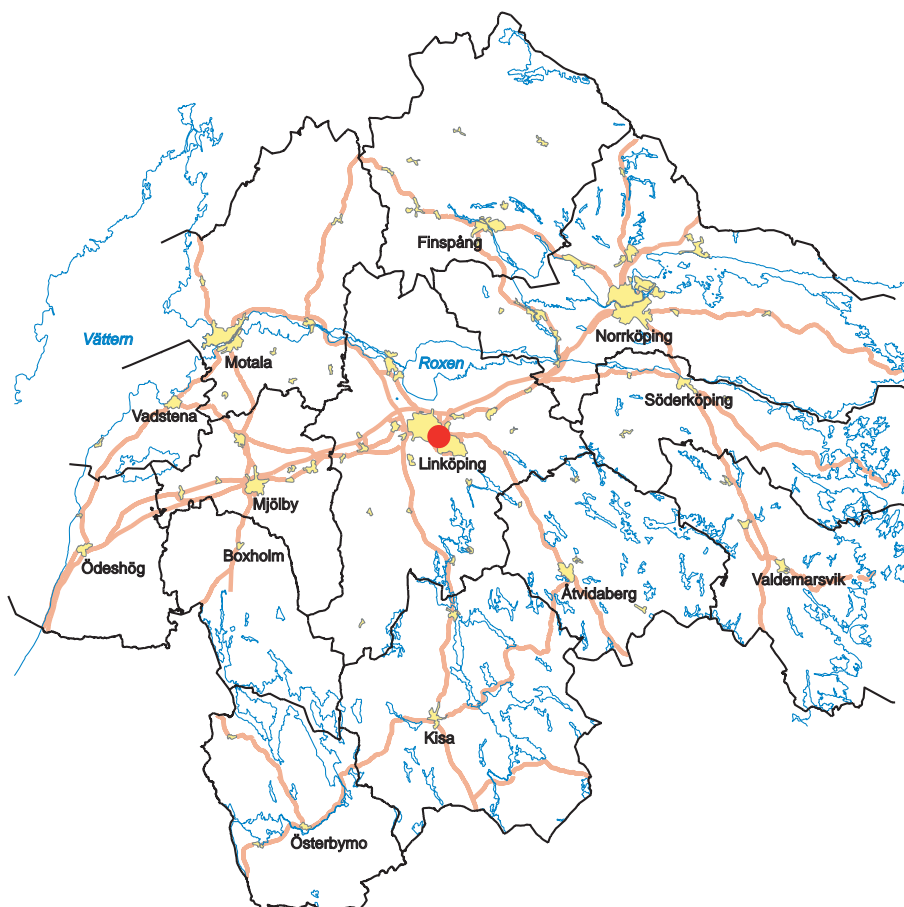
Box 232 • 581 02 Linköping • Tel 013 - 23 03 00 • Fax 013 - 12 90 70
info@ostergotlandslansmuseum.se • www.ostergotlandslansmuseum.se

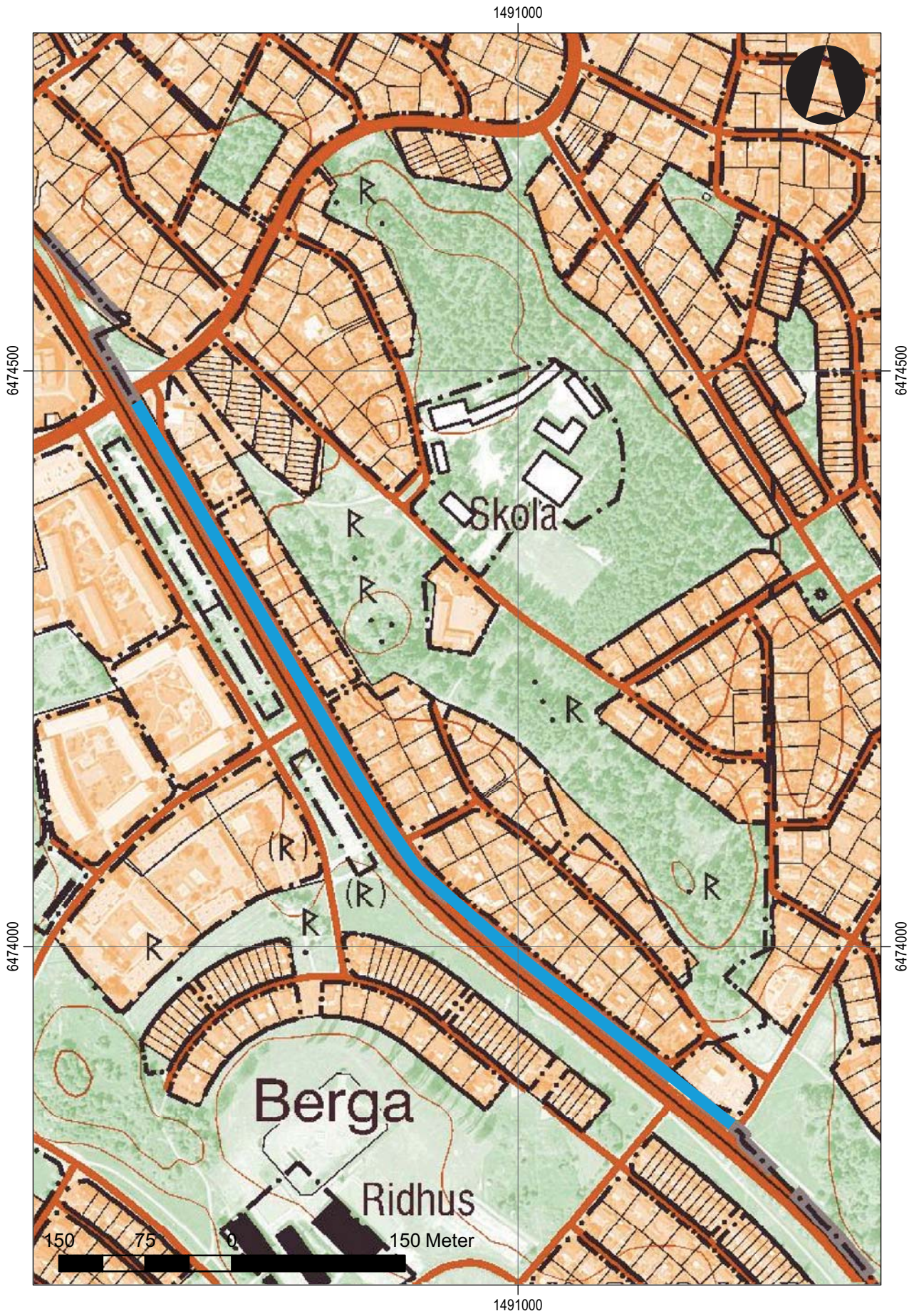
Sammanfattning

I samband med schaktning för nya belysningskablar och fundament för nya belysningsstolpar i området mellan Vistvägen och Högdalsgatan, Linköpings stad och kommun, utfördes en arkeologisk förundersökning i form av antikvarisk kontroll. Schaktsträckan var belägen ca 50 m nordöst om en tidigare påträffad härdgrop som undersökts i parkområde sydväst om Vistvägen.

Arbetet omfattade schaktning för ny belysningskabel utefter Högdalsgatan, vilket skedde i befintliga schakt. Nyschaktning för kabel och fundament genomfördes från befintligt kabelschakt till stolpfundamenten för belysningsstolpar utefter Vistvägen. Den antikvariska kontrollen genomfördes utefter en ca 300 m lång sträcka. Endast fyllnadsmassor samt naturliga jordlager kunde iaktas och inget av arkeologiskt intresse påträffades.

Kjell Svarvar
antikvarie

Figur 2. Utdrag ur Fastighetskartan med aktuell sträcka markerad.

Inledning

Östergötlands länsmuseum utförde en arkeologisk förundersökning i form av antikvarisk kontroll med anledning av schaktning för nya belysningskablar och fundament för nya belysningsstolpar i området mellan Vistvägen och Högdalsgatan, Linköpings stad och kommun. Arbetet omfattade schaktning för ny belysningskabel utefter Högdalsgatan, vilket skedde i befintliga schakt. Nyschaktning för kabel och fundament genomfördes från befintligt kabelschakt till stolpfundamenten för belysningsstolpar utefter Vistvägen. Totalt berördes en sträcka på ca 800 m av det aktuella arbetet.

Uppdragsgivare var Linköping Kraftnät AB som även svarade för de arkeologiska kostnaderna. Ansvarig för förundersökningen och rapportarbetet var undertecknad.

Områdesbeskrivning

Det aktuella arbetet berörde en ca 800 m lång sträcka i stadsdelen Berga, Linköpings stad. Området utgörs idag av en tämligen tätt bebyggd stadsdel men med bevarade ovan mark synliga fasta fornlämningar på impediment och grönområden. Det lokala fornlämningsbeståndet speglar i huvudsak ett idag ytterst fragmentariskt bronsålder-äldre järnålderslandskap innehållande fornlämningar i form av stensträngar, skålgropsförekomster och kvadratiska eller runda stensättningar.

Platsen för Berga bytomt, som omnämns redan år 1305 (DS), är belägen ca 200 m sydväst om den nu aktuella sträckan inom ett idag bebyggt område. Berga by kan ortnamnskronologiskt sannolikt härledas till järnåldern. Ett bygravfält av yngre järnålderskaraktär (RAÄ 72, Linköpings stad) som troligtvis kan kopplas samman till Berga by är beläget ca 300 m norr om den forna bytomten.

Delar av området väster om det nu aktuella, i huvudsak utgörandes av Berga centrum, har tidigare varit föremål för två separata arkeologiska utredningar etapp 1 (Ericsson 2005:1, Larsson 1997). Vid den arkeologiska utredningen som genomfördes som planeringsunderlag till Linköpings kommun, uppmärksammades ett ca 160x10-70 m (Ö-V) stort område (område 3) i anslutning till en skålgropsförekomst (RAÄ 193, Linköpings stad) där arkeologisk förundersökning bedömdes krävas inför eventuell exploatering (Larsson 1997). I den nordöstra delen av detta område, ca 50 m väster om nu aktuellt kabelschakt, påträffades en härdgrop vid arkeologisk sökschaktgrävning (RAÄ 407, Linköpings stad). Anläggningen framkom i ett parkområde knappt 100 m nordöst om ovan nämnd skålgropsförekomst (RAÄ 193, Linköpings stad).

Närheten till ovan nämnda lämningar visade att den planerade schaktsträckan kunde komma att beröra tidigare ej kända fornlämningar under nuvarande marknivå såsom boplatslämningar.

Syfte

Syftet med den arkeologiska förundersökningen var att fastställa huruvida fast fornlämning skulle komma att beröras av det planerade exploateringsföretaget. Ifall mindre ingrepp kom att ske i lagskyddade fornlämningar skulle dessa undersökas och dokumenteras enligt sedvanliga metoder i syfte att fastställa deras art, omfattning och datering. Om lämningarna visade sig ha en avsevärd omfattning skulle länsstyrelsens kulturmiljöenhet kontaktas för vidare beslut i ärendet.

Metod och dokumentation

Den arkeologiska förundersökningen utfördes i form av en antikvarisk kontroll. Det skedde genom kontroll av kabelschaktet och de schakt som grävdes för de nya stolpfundamenten. Ifall anläggningar/kulturlager påträffades skulle dessa dokumenteras på plan- och profilritningar, separata lagerbeskrivningar och genom fotografering. Vid behov skulle relevant provtagning också ske.

Resultat

Det aktuella schaktningsarbetet för belysningskabel utefter Högdalsgatan skedde i befintliga schakt. Nyschaktning för kabel och fundament genomfördes från befintligt kabelschakt till stolpfundamenten för belysningsstolpar utefter Vistvägen. Den antikvariska kontrollen genomfördes i huvudsak i samband med nyschaktningen mellan befintligt kabelschakt och schakten för stolpfundamenten. Sammanlagt kom en ca 300 m lång sträcka att stå under antikvarisk kontroll. Denna sträcka var belägen ca 50 m nordöst om den tidigare påträffade och undersökta härdgropen, RAÄ 407, Linköpings stad.

Inget av arkeologiskt intresse kunde iaktas under schaktningsarbetet. Endast fyllnadsmassor och naturliga jordlager bestående av sand och ställvis lera framkom i schakten för stolpfundamenten och belysningskabeln.

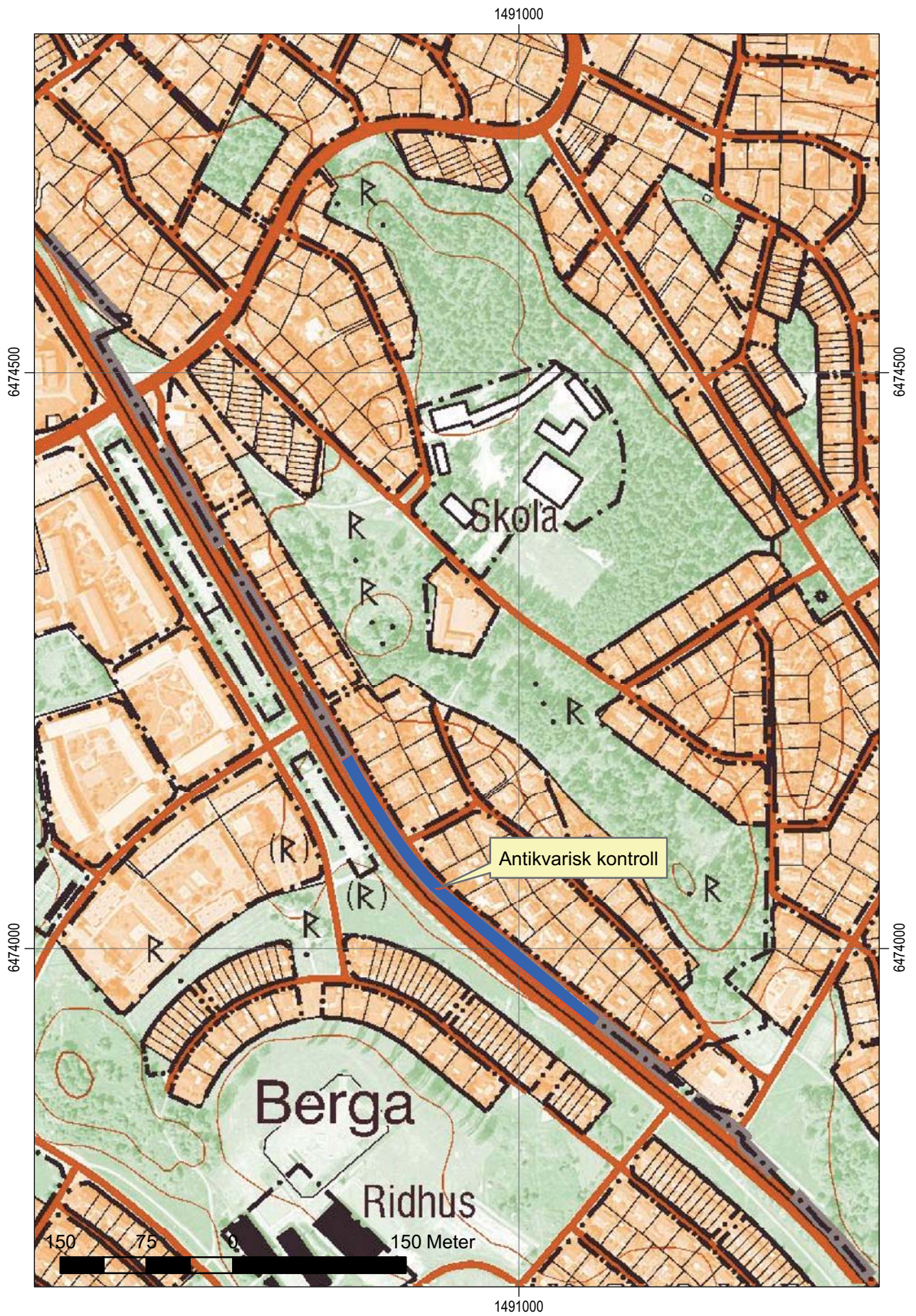

Fig 3. Schaktsträcka som omfattades av den antikvariska kontrollen.

Referenser

Ericsson A. 2005. *Berga skola och centrum. Underlag för planarbete för Berga skola och centrum, Linköpings kommun, Östergötlands län*. Arkeologisk utredning, etapp 1. Rapport UV Öst 2005:75. Riksantikvarieämbetet, avdelningen för arkeologiska undersökningar.

Larsson L Z. 1997. *13 mindre områden inom Berga, Vidingsjö, Ånestad och Aska. Linköpings stad och Slaka socken, Linköpings kommun, Östergötland*. Arkeologisk utredning, etapp 1. Rapport UV Linköping 1997:34. Riksantikvarieämbetet, avdelningen för arkeologiska undersökningar.

Diplomatarium suecanum (DS). 2001. De svenska medeltidsbrevens i svenskt Diplomatariums huvudkartotek. CD version 2 Riksarkivet.

Fornminnesregistret för Linköpings stad.

Tekniska uppgifter

Lokal	Vimanshäll 1:1, Österberga 1:1
Stad	Linköping
Kommun	Linköping
Län och landskap	Östergötland
Fornlämningsnr	Intill RAÄ 407, Linköpings stad
Ekonomiska kartans blad	8F 4i Blästad
Koordinater	X6473930-6474140, Y1490860-1491070
Koordinatsystem	RT 90 2,5 gon V
Typ av undersökning	Arkeologisk förundersökning i form av antikvarisk kontroll
Länsstyrelsens dnr	431-17909-06
Länsstyrelsens handläggare	Carin Claréus
ÖLM dnr	413/06
ÖLM projekt nr	530556
Uppdragsgivare	Linköping Kraftnät AB
Kostnadsansvarig	Linköping Kraftnät AB
Projektansvarig	Kjell Svarvar
Fältarbetstid	2007-04-10--13
Totalt undersöktes	ca 300 löpmeter
Fynd	Nej
Foto filmnr	Nej
Analys	Nej
Grafik	Kjell Svarvar
Renritning	-
Grafisk form	Lasse Norr
Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands länsmuseum.	
Ur allmänt kartmaterial	© Lantmäteriverket dnr 507-99-499
ISSN 1403-9273	Rapport 2007:76 © Östergötlands länsmuseum

I samband med schaktning för nya belysningskablar och fundament för nya belysningsstolpar i området mellan Vistvägen och Högdalsgatan, Linköpings stad och kommun, utfördes en arkeologisk förundersökning i form av antikvarisk kontroll. Schaktsträckan var belägen ca 50 m NÖ om en tidigare påträffad härdgrop som undersökts i parkområde SV om Vistvägen.

Arbetet omfattade schaktning för ny belysningskabel utefter Högdalsgatan, vilket skedde i befintliga schakt. Nyschaktning för kabel och fundament genomfördes från befintligt kabelschakt till stolpfundamenten för belysningsstolpar utefter Vistvägen. Den antikvariska kontrollen genomfördes utefter en ca 300 m lång sträcka. Endast fyllnadsmassor samt naturliga jordlager kunde iaktas och inget av arkeologiskt intresse påträffades.